

TRIBUNA

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 6 an 10 cor.
pe 12 an 5 cor.
pe o lună 2 cor.
N-ri de Duminică pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscripte nu se înștopază.

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:
de un șir garmond: prima dată 14
bani; a doua oară 12 bani; a treia
oară 8 b. de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Scrisori neîncăcate nu se primesc.

Biruința ideii naționale.

Sâmbătă la 5 Martie ideea națională a avut în Nădlac o biruință de care se pot mândri toți Români. De un șir întreg de ani Români nicăiri nu s'au înfățișat la luptă în niște împrejurări mai grele. Au avut adevărat în fața lor nu numai pe dușmanii firești, ci și pe frații rătăciți. Au avut să lupte nu numai în potrița puterii statului, dar și împotriva arginților cari datu-s'au cu îmbelsugare...

Români din Nădlac, din Șeitin și din Cenadul unguresc arătați-s'au însă vrednici de numele ce-l poartă!

Nu s'au înfricat de puterea statului, nu s'au lăsat ademeniți de glasul unor frați rătăciți, cari s'au dat coadă de topor în mâinile Ungurilor, nici n'au făcut tîrg cu suflitele lor, ci stat-au, cu credință și cu dragoste, în jurul steagului național.

Ce s'a întâmplat adică?

Adunatu-s'au la un loc 400 de alegători români, sârbi și slovaci să voteze pentru candidatul național, de care înainte cu o săptămână, nici măcar nu auziseră.

În altă parte a „Tribunei” vom da pe larg cele petrecute. Aci ținem să scoatem la lumină cele de mai la vale.

În dimineața zilei de alegere printr'o ne-mat pomenită viclenie lista de candidare a naționalistului Dr. Ioan Suciu a fost respinsă de președinte. Făcutu-s'a atunci între Români naționaliști și între Slovaci turburare adincă. Învinuiri de tot soiul se auzeau.

Pe o clipă ostirea falnică părea bătută fără ca să fi dat față cu dușmanul. Iute însă frunții români țin sfat cu poporul, și după o caldă cuvântare a redactorului nostru Russu Șirianu, toți ca într'un singur glas, pun jurământ că nu vor da vot nici unuia dintre candidații maghiari. Subscriu de asemenea toți, pe cuvântul lor de onoare, că prin votul lor nu vor sprigini nici stînga nici dreapta, ci, dacă li-s'a luat puțința de a vota pentru candidatul naționalist, pe nici un străin nu vor ajuta cu votul lor.

Și cu sufletul înălțat, mândri și cu foaie verde în pălărie întorsu-s'au spre casă, în lung șir de trăsuri, voinicii șeitineni și cenăzeni... să ducă acasă vestea că dacă prin blăstămăție au fost împiedecați a vota pentru sângele lor, nici stăpânirea n'are de ce se bucura, căci voturi de vânzare n'a găsit între ei. Ear frații din Nădlac ziua întregă stat-au cu toții la un loc și credincioși jurămintului lor, nu s'au dus să voteze cu nici un ungar. Când venea câte un cortez de al partidelor ungurești, îl luau la goană. Ba dacă nu era atîta ostire, era să mănânce chiar bătae acești cortezi nerușinați, cari nu voiau să înțeleagă, că votul românesc nu mai este marfă de vânzare. Venit-au apoi candidații unguri și prietenii lor deputați să roage pe conducători a-i sprigini. Pahomie Avramescu (ales la Bocșa) și tinerul George Sombati (deputatul dela Iosășel) toți se rupeau vrînd să dovedească binele și trebuința ca acum Români naționaliști să dea voturile lor omului stăpînirii. Li-s'a răspuns:

Român cinstit nu poate să spriginească cu votul lui pe cei-ce ne pun birurile grele. Tot așa, ținut-au Români să respingă și pe deputații kossuthiști, a căror politică străină este și străină va rămănea de politica partidului național. Ce n'au făgăduit acești domni? Dar frunții Români, înconjurați de dragostea poporului, nici de vorbă n'au voit să stea cu ei. Soarele era încă sus pe cer când D-zeu i-a și răsplătit pe Români pentru credința lor: Ne dănd adică Români voturile lor nici unuia dintre Unguri, nici unul dintr'aceștia nu s'a putut alege ci va trebui, după-cum pr scrie legea ca în decurs de două săptămâni să se facă o altă alegere.

Nu se poate descrie bucuria ce i-a cuprins pe Români, Sârbi și Slovaci, când au primit această veste. Mîngăeși în suflet s'au întors la vetrele lor, adînc convinși de adevărul spuselor redactorului nostru: Dacă numai stînd d'oparte ei au făcut să cadă toți trei Ungurii, ce na fi atunci când Sârbi, Slovaci și Români își vor aduna toate puterile în jurul steagului național?

Atunci va urma biruința cea mare.

Cît despre cele ce vor fi de făptuit la a doua alegere, care după lege se va săvîrși în curs de două săptămâni, alegătorii Români earăși au gata hotărîrea: vor sta acasă și cu votul lor nu vor ajuta pe nici unul dintre cei doi candidați maghiari cari se vor înfățișa la alegere. Așa cere cinstea lor românească, așa au jurat că vor face. **Român numai Româniului să dea votul.**

MARIA LUISA MATIOLY.

LEGENDĂ POLONEZĂ.

Vîntul, care urlă lugubru în sobă și împrăstie cenușa, îmi deșteaptă în memorie o poveste de altă-dată, un fel de legendă pe care am auzit-o, acum două ani în urmă, în timpul unei călătorii prin Polonia.

Era în luna lui Decembrie, în ajunul Crăciunului, care e pentru Polonezi una din sărbătorile cele mai scumpe.

Eram la Gzetsova, vestit prin o ieoană minunată care atrage aproape două sute de mii de pelerini în fie-care an. Am putut să mă adăpostesc, grație protecțiunii unuia din prieteni mei, influent în țară și mare proprietar de mine de argint, într'un vechiu castel din veacul al 13-lea, așezat în impregiurimii, foarte uzat, dar de o arhitectură foarte curioasă pe care am voit să o studiez. Un pavilion mic era orînduit pentru strajă. Aceasta mi-a oferit, foarte politicoasă, o cameră din apartamentele lui, spunîndu-mi că este o cameră bună de locuit în turnul castelului, dar mă sfătuia să nu dorm acolo, pentru-că era necurată.

Dar, care nu-i fu mirarea când i-am anunțat, din contră, că aș fi răpît de perspectiva, de

a petrece noaptea Crăciunului cu duhurile necurate.

— A, domnule, tocmai în seara aceasta vine, a făcut el, dînd din cap.

— Cine?

— Sașa.

— Ei, cu atît mai bine, are să-mi țină de urit. E frumoasă, nu e așa?

— A, domnule, nu vorbi așa; dacă te-ar auzi. Nu trebuie să-ți bați joc de duhuri, căci ele se răsună, sfârși paznicul cu jumătate de voce, cu figura înspăimîntată.

În sfîrșit, cu toate bănuelile lui, l'am făcut să-mi aștearnă în camera misterioasă, a cărei înfățișare, trebuie să mărturisesc, n'avea nimica neobișnuit. Zidurile înegrite, erau împodobite cu pânze de paiangen; lumina era a spăriat un liliac pe care nimenea nu l'a turburat până acum, de bună seamă în cuibul lui solitar și în sborul lui greoiu, a stîns lumina.

După-ce am cetit până pe la zece cîsurii, m'am aruncat în pat. Eram culcat de mult, dar nu-mi era somn. Mă întorceam pe toate părțile, o neliniște mare mă cuprinsese.

Gînduri negre îmi sbureau prin minte și căldura patului, care tulbură așa de mult nervii, îmi făcea chinurile mai mari. Toată armata tristă a amintirilor dureroase mă revolta acum. Ne mai putînd îndura neliniștea aceasta de nesuferit, am voit să mă scol, când un geamăt înădușit mi-a lovit auzul, am ascultat cu atențiune. După o tăcere, geamătul începu din nou. Era un țipăt foarte trist și pătrunzător, ca o voce înădușită.

Necrezînd de loc în duhuri necurate, mă întrebam: ce ființă suferă aproape de mine; căci

nu era vîntul al cărui sgomot se preface câteodată în geamete; copacii scâlțați în lumina limpede a lunii nu se mișcau de loc. Curios și înfricoșat, am aprins lampa și m'am sculat. Ca la vr'o jumătate de ceas după aceea, după-ce am auzit bătînd miezul nopții, un orologiu îndepărtat, am auzit din nou geamătul. Am deschis ferestra ca să observ de unde vine sgomotul și am văzut d'inaintea mea, stînd pe o ramură, silueta unei bufnițe căreia luna îi da un aspect foarte curios!

Furiu pentru-că fusesem mistificat, m'am pus din nou în pat și adormit după aceea ca un tun.

A doua zi dimineața, am povestit paznicului că am auzit foarte bine bocetele Sașei și l'am prevenit că s'a transformat în bufniță.

— Nu vorbi așa, mi-a spus bănuitor, dacă ai ști chinurile acestei nefericite!

— Spune-mi-le și mie, dacă vrei.

Bătrînul se trăgîni câte-va clipe, și pe urmă după-ce și-a aprins luleana, a început.

— Cam pe la 1250, unul din foștii noștri stăpîni, contele Zamowsky, după-ce a zidit castelul acesta, a voit să îi pună un turn mai înalt de cît toate cele de prin prejurimii. Au început îndată a-l zidi, dară, când au ajuns la etagiul al doilea, aproape la înălțimea camerei unde ai dormit astă-noapte, lucru nu mai sporea de loc și când lucrătorii au vroit să continue cu ziditul, nu putură de loc; pietrele cădeau într'una.

Au încercat de mai multe-ori, dar, dimineața când se întorceau la lucru, toată zidăria era căzută la pămînt.

Neutralitatea României în războiul ruso-japonez. — Consiliul de ministri a semnat următoarea declarație la neutralitatea României în războiul ruso-japonez.

»Guvernul M. S. Regelui României aduce la cunoștința tuturor că va observa cea mai strictă neutralitate în timpul războiului dintre Rusia și Japonia.

»Guvernul M. S. Regelui amintește în deosebi cu acest prilej tuturor cetățenilor Regatului că, conform declarației de mai sus, ei trebuie să se abțină de la orice acțiune ce ar putea fi considerată ca ostilă față de unul din statele beligerante, și că le este interzis prin lege de a se înrola, sub orice titlu, în armatele lor, precum și că le est oprit de a contribui la înarmarea ori echiparea unui vapor de război.

Această declarație a fost aprobată de M. S. Regele și a fost publicată Sâmbătă în »Monitorul Oficial«.

Alegerea dela Nădlac.

Trei sate avem în cercul Nădlacului, dar ceea-ce au făcut alegătorii români dintrînsele, spre cinstea tuturor Românilor este. Mai bine de jumătate dintre acești alegători au dat adică dovadă că au înțeles glasul vremii, că a fost destul cu orbocarea în întunec, cu slugărnicia și umilința, și a sosit ziua mândră de a dovedi prin fapte cât de mult *Românul ține la sângele său.*

Deși numai o săptămână s'a lucrat, eăci atâta au petrecut prin cerc fruntașii Dr. I. Suci, Dr. Aurel Vlad și Russu Șirianu, totuși lumina ce ei au aprins p'acolo cuprins-a atât de mult ființa fraților din Nădlac, Șeitin și Cenad, în cât ei au grăbit cu însuflețire ne mai vîzută în jurul steagului național. Până și străinii au fost siliți să-și descopere capu dinaintea atâtor virtuți.

Dar să povestim lucrurile așa după cum s'au petrecut.

Sâmbătă dimineața.

O zi frumoasă de primăvară. Pe la 8 ore, înaintea bisericii și a școlii române

mulțime de popor: Români mare parte, Sârbi și Slovaci. Ei așteaptă cu nerăbdare să se înceapă votarea. Cei mai de frunte alegătorii sunt de față. Și o însuflețire mare domnește între ei. Toți strigă într'una: »Trăiască Suci«, »Trăiască nația românească!«

Durerea noastră.

Nu trece însă nici jumătate de oră și durere mare cuprinde sufletele noastre. Vine adică știrea că *președintele ales n'a primit lista de candidare a Românilor*, Sârbilor și Slovacilor, zicând că s'ar fi adus târziu, *cu trei minute mai târziu* de cât a vestit el că trebuie dată.

Dr. I. Suci, părintele V. Marcovici, avocatul Dr. L. Ghebeles, care însoțeau pe notarul pensionat Russu (din Nădlac) bărbatul de încredere, au protestat în fața preșidentului, spunând că asta-i o nemai pomenită volnicie, dar zadarnic: președintele li-a spus să nu mai vorbească, pentru-că altfel îi scoate cu geandarmii din sala primăriei. Ce era să facă? Ei au părăsit triști locul de alegere.

Ce țintă avea această asprime a preșidentului?

Eată ce: el, și toți *oamenii stăpânirii*, credea că *neavând astfel Români, Sârbi și Slovaci candidat naționalist, ei vor face ca în trecut, vor da anume candidatului stăpânirii*, lui Hász, *voturile*. Dar, după-cum vom vedea mai încolo, Români au plătit cu vîrf și — indesa blăstămăția.

Lipsa de grije ori vînzare?

E lesne de închipuit ce ferebe s'a făcut în tabăra națională. Toți se întrebau: cum s'a putut întâmpla una ca asta? Ce s'a petrecut, cine ni-a vîndut, cine-i vinovat?

Fapt e că bărbat de încredere din partea Românilor fusese numit notarul Russu; fapt e că dînsul Vineri luase parte la sfatul ce ținuse președintele de alegere cu bărbaii de încredere și întorcându-se d'acolo spusese că lista de candidare se primește până la 9 ore; fapt e că învățătorul Petrovici a vroit să-l scoale la orele 7, ear Dr. Suci și

Dr. Ghebeles au fost la el la 8, dar dînsul aproape supărat la zisese să lase treaba în grija lui, că mai este vreme, că de ce să plece așa iute și să stea la casa orașului de geaba... Pe când s'a dus cu lista, trecuse însă trei minute peste 8 1/2 și astfel președintele a înlăturat lista românească... Fapt e că notarul Russu o pătea rău dacă se arată în mijlocul poporului...

Frații din Șeitin.

Ceea-ce au făcut frații din Șeitin cu prilejul acesta, este de o rară frumusețe și mare mîngăiere. Mai bine de jumătate dintre alegătorii au venit cu partidul național, nu s'au dus cu străinii, cu toate vorbele primarului Șiclovanu, ale lui Roșcău și alții, care îi îndemnase să meargă cu Hász. Dimineața, la orele 7, pe pieța din fața bisericii era plin delume. Se strîng și trăsurile. 30 la număr, pe fiecare 4—5 alegători. *Russu Șirianu* ține o vorbire înflăcărată și le cetește poezia din »Tribuna«

Vine d'odată primarul și pentru a-l ademeni pe oameni, strigă că Dr. Suci și-a retras candidatura. Din căruță Russu Șirianu strigă însă tare: »Asta nu-i adevărat, ci este o apucătură numai!« Dr. Vlad aleargă în fața primarului și-i spune buchile, ear poporul îl ia la goană, căraie după el, încât toți rîdeau cu hohot. Șirul întreg de trăsuri pleacă apoi, avînd în frunte pe redactorul nostru, în celelalte Dr. Vlad, preotul Nemet și învățătorii Roman și Micu, a căror purtare este vrednică de toată lauda și cinstea. Când au plecat, satul întreg resuna de strigătele: Trăiască! Păreau că merg la nuntă.

La marginea Nădlacului îi aștepta N. Pătean, tîtorul, care spuse redactorului Russu cele întemplate.

Ce e de făcut?

Ce e de făcut, — eată ce se întrebau toți.

Când fură împreună toți, după o caldă cuvîntare, *Russu Șirianu* propune ca să se aleagă din fie-care sat 7 fruntași și ce vor hotărî aceștia, de aceea să ne ținem toți. Se primește. Bărbaii de încredere al celor trei sate intră în sală și acolo iute hotărăsc

Contele, furios îi amenința cu bătea dacă nu vor sfîrși turnul peste două luni.

În ajunul Crăciunului maestrul, disperat le-a spus lucrătorilor:

— Ascultați-mă, putem să scăpăm. Eri sara m'am dus la bătăna Milța, baba din coliba de la poalele pădurii, ea cunoaște și toaca în cer. Am întreat-o pentru-ce nu avem nici un spor... El bine, dragii mei, trebuie ca cea dintâi femeie, care va veni aici, mâine să ne ureze petrecere bună, să fie pusă de vie în zid, altfel, nici odată, mi-a spus Milța, nu vom mai mulțumi pe stăpân și voi știți cât de grozavă e pedeapsa lui!

Zidarii se priviră îngroziți. Vai, fie-care gîndea la aceea pe care o iubea și își spunea că poate va fi victima unei datorii. Numai capul lor Ivan, era liniștit; logodnica lui sta așa de departe în sat, în cât n'are să ajungă nici odată cea dintâiu.

Aedoua zi dimineața, toți erau pe schele încă din revărsatul zorilor, privind drumul înzăpădit întins ca o cordea dinaintea ochilor...

De odată apărură un punct negru, care creștea încetul cu încetul. Toți își îndreptaseră privirile asupra ei. Vai, dacă l'ar veni în minte să se întoarcă! Dar nu, ea venea înainte, se apropia din ce în ce mai mult, piciorușele ei ușoare păreau că zboară pe zăpadă, așa de grăbită era ea.

Când a ajuns aproape de dînsii, toți au văzut că nefericita ființă era Sașa, logodnica șefului!

Și el a văzut-o acum și și-a înleștat mâinile convulsiv. Dacă ar putea-o opri cine-va în drum... O clipă, Ivan a deschis gura ca să strige!

»Întoarnă-te, închină-te la icoane! Fugi, nu veni să cauți sărutul morții!«

Dar, Sașa se apropia, acum a pus un picior pe scară... încă trei trepte și ajungînd, s'a aruncat în gâtul iubitelui ei.

— Vai, Ivan, cât am alergat ca să fiu cea dintâiu pentru a-ți ura petrecere bună de Crăciun! Am plecat de acasă atunci când au început a răsări stelele.

Dar ce ai tu? l'a întreat frumoasa logodnică, pentru-ce nu mai surzi ca altădată, îți pare rău că am venit la tine?

— Nu fi proastă Sașa... Numai nu m'am așteptat să te vîd așa de repede... de aceea sunt turburat...

— Tu ești într'acelaș gînd cu mine, Ivan! Cum vrei să te bucuri! Dar, mai întâi, îmbrățișază-mă, dragul meu.

Ivan s'a retras instinctiv, Sașa s'a aruncat după dînsul, și l'a sărutat.

După un moment de ezitare el l'a spus! — Tu vei fi pusă între petre aici... ai să pari o sfîntă cu cuibușorul ei, nu e așa?...

— Fă ce vrei cu mine, stau. Dar ce idee l'i-a trecut prin minte, ș'apoi teneul ala are să fie așa de rece!

De odată, logodnicul a cuprins-o în brațe, iar lucrătorii l'au înconjurat. Ivan, cu o înverșunare nebunească, începu a zidi. Acuma rămăseră numai genunchii golii...

— Ivan, nu știu pentru-ce, dar mi-i frică, mi-i așa de frig!

— Încă o lecă. Sașa, așteaptă.

Și zidul se ridica necontentit.

Ea strigă înădușită:

— Ivan! te rog, nu te juca așa de urit cu mine! Zidul mă strînge... și... mă înădușă.

O sudoare rece curgea pe fața tînerului logodnic. Muncitorii grăbeau necontentit cu lucrul. Brațele ei dispăruseră, se vedeau numai bucelele de pîr. O ultimă rugăciune ieșea de pe buzele bietei martire.

— Ivan, zidul... mă strînge... mă înădușă!

Oamenii înspăimîntați munceau într'una și nu îndrăzneau să privească pe logodnic, al cărui ochi erau grozav de dilatați.

Vocea contelui, chemându-l de jos, îi trezi din visul lui grozav.

— Coboară-te Ivan, e păcat să lucrezi astăzi!

Maestrul se coborî pe scară, dară, după câte-va minute, auzi o voce: »Ivan, zidul mă înădușă!« Cuprins de durere, se aruncă în aer, căzînd mort la poalele turnului.

După multe îngrijiri, a scăpat cu viață și, după-ce i-a mărturisit crima, s'a retras într'o mănăstire.

De atunci, Sașa vine în toată noaptea Crăciunului să plîngă la locul unde a zidit-o Ivan.

N'am răspuns nimica, turburat, fără să vrea, de istoria aceasta. Ca să te emoționeze, trebuie să ții-o povestească într'un castel deșert, înmormîntat în tăcerea adîncă a pustiei pe unde trec corbii croncănitori.

că împedicați fiind Românii să dea votul pentru alesul inimii lor, nu vor vota pe nici un străin, ci se duc acasă.

Jurământul.

Russu Șirianu aduce atunci la cunoștință poporul din sala-mare a școalei hotărârea luată. Ține apoi o vorbire de care puține se vor fi auzit între Români în acești din urmă ani. Mulți lacrimăază și toți aclamă. A fost sărbătorească îndeosebi clipa când după-ce toți primesc hotărârea de a nu vota cu nici unul dintre cei trei candidați unguri, ridică și d-sa mâna dreaptă și ridică toți din sală în semn de jurământ, că își vor ține cu sfințenie cuvântul dat. Nu se poate descrie marea acestor lucruri. Fieri cuprinsese pe toți și inimile tuturor într-o singură bătaie trăiau: toate copleșite de simțul datoriei pentru neam, a dragostei nețărnută pentru steagul național.

Vorbesc apoi D. Birăuț, redactorul foii «Poporul Român» din Budapesta, arătând mângăierea ce o simte în fața înălțătoarei priveliște, Dr. Aurel Vlad și Dr. I. Suci. Fie-care a lămurit, a însuflețit și mângăiat poporul.

Plecarea.

Șeitineni și cenăzeni au și plecat apoi toți așa cum au venit, spre casă. Au scris întâiu și lista (vom publica-o în alt număr) prin care declară că țin cu partidul național ear nu cu străinii! Când au plecat, poporul adunat acolo i-a petrecut strigându-le »trăiască« și alte cuvinte de frățescă dragoste.

A fost de neuitat când s'au dus cenăzeni, în frunte tot cu Iosif Luțai; ajungând înaintea casei orașului, mulțimea de popor adunat acolo li-a strigat însuflețit: »Trăiască! Aștia-s Români adeverați!« și i-a petrecut cu ochii până au ieșit din sat.

Stăpânirea strimtorată.

Încă înainte de ameză se vedea că stăpânirea este rău strimtorată. Deputații Pahomie Avramescu și Dr. G. Sombati au încercat să se apropie de fruntașii români cu rugămintea să-i ajute, dar au fost respinși cu rușine.

Venit-au spre tabăra română corteși, cu bani mulți, dar au fost luați la goană. Ba unii și îmbrânciți, în cât numai soldații i-au scăpat de o trântală mai zdravănă.

După ameză se vedea că nici unul dintre candidații unguri nu are nădejde să iasă, ci prin faptul că Românii nu votează, se va ajunge la balotagiu (a doua alegere), ceea-ce a și fost ținta noastră dela început. Știam noi că atâtea voturi nu avem, în cât să alegem pe Dr. Suci, dar că nelăsând pe Români să meargă care încotro, vom doborî pe toți trei candidații străini.

Altă sfătuire.

La orele 2 1/2 voturile stăteau astfel:

Dr. Nagy Sándor	757
Hász Antal	407
Szücs János	368

Erau temeri că Dr. Nagy tot va eși. Ce e de făcut pentru a pune pedec?

Se ține ear sfat, în sala mare, unde vorbesc pe rând Russu Șirianu, Dr. Vlad și Dr. Suci.

Russu Șirianu arată starea voturilor.

Românii sunt plini de veselie văzând că prin purtarea lor împedecă să se poată alege vre-unul dintre Unguri.

I-a luminat atunci Dr. Suci, care-i roagă să stea pe loc și de va avea unul dintre candidați atâtea voturi câte au ceia-

lalți doi, noi să dăm câte-va celui ce are mai puțin, ca astfel să stricăm alegerea în-treagă.

Toți înțeleg asta și primesc cu mare însuflețire.

Russu Șirianu și votații.

Dr. Vlad și S. Bocu se duc la locul de alegere, de unde să ne trimită știri. Pe la 3 1/2 Bocu vine cu porunca să tritem voturi. Russu Șirianu pleacă în fruntea a o sută votații, să stea gata dacă trebuința va cere. Corteșii unguri desnădăjduiți s'aruncă asupra noastră. Il întreabă pe dl Russu:

»Pe cine ajutați?«

— Pe nimeni, răspunde, ci vrem să zădărniciem tot!

Dl Russu Șirianu intră apoi în sală cu alegătorii. După-ce ia știre despre cele petrecute, vede însă că starea voturilor este așa, încât nu-i cu puțință ca cive-va să iasă. Ar ieși ales cel mult Dr. Nagy, dacă Românii i-ar da voturile. Românii nu dau însă votul nimănui.

Președintele Hervay pune termen de încheiere a votării.

Voturile date.

Dintre 2563 votații ai cercului, până la ora 5 au votat pentru:

Dr. Nagy Sándor	850
Hász Antal	559
Szücs János	396

Președintele declară că neîntrunind nici unul dintre candidații destule voturi, se va face o a doua alegere, după-cum prevede legea.

Bucuria Românilor.

Dacă ar fi învins Dr. Suci, poate numai atunci, ar fi fost mai mare bucurie de cât așa, că noi am zădărnicit alegerea.

Când a plecat Russu Șirianu cu alegătorii dela primărie, în uliță mulțimea era plină de însuflețire. Toți s'au dus pe locul din fața bisericii, unde s'au vestit cele petrecute. Pe redactorul nostru țărani, s'eraci și bogăți, veneau să-l îmbrățișeze și o bucurie mare-i stăpâna pe toți.

Aici a vorbit:

Russu Șirianu, care a arătat cum D-zeu a răsplătit celor cari credeau că prin respingerea listei românești o să ne spargă. Dimpotrivă, tocmai așa s'a dovedit credința poporului cătră fruntași și cătră steagul național, credință care a dus după sine căderea tuturor celor trei Unguri. Laudă pe alegători, le dorește bine lor și copiilor lor, și le mulțumește pentru purtarea lor bărbătească. Căci într'adevăr, așa ceva nu s'a mai întemplat nicăiri.

Dr. Suci le mulțumește d'asemeni pentru purtarea lor care a fost spre cinstea întregului neam românesc.

Ear simțimintele poporului le talmăcește Uroș Pătean (țeran care a învățat de altfel cinci clase la gimnaziul din Brașov), un tiner care toată ziua s'a purtat ca un Român dintre cei mai luminați și mai cu inimă.

Ne am despărțit d'olaltă veselii, căci dat-am dovadă de înțelegere pentru vieța politică, despre dragostea și credința pentru stântul steag național.

Situația politică.

Deja de uu an ține obstrucțiunea în parlamentul maghiar mersul statului în loc, care a început cu prezentarea proiectului referitor la ridicarea contingentului de recruți pentru armata comună, proiect prezentat ilo tempore de ministerul Széll. Cunoaștem atitudinea laxă atât a fos-

tului ministrului Széll, cât și a fostului president al dietei contele Apponyi care în modul acesta au încurajat pe cel cu postulatele naționale de a maghiariza și despărți armata maghiară de armata comună. De atunci multe s'au schimbat: s'a dus Széll, a venit Khuen-Héderváry; s'a dus și acesta, și a venit Tisza, cel cu mâna de fer. Dintru început acesta era designat de curtea din Viena ca unul, care este capabil a face ordine în dietă și a scoate nefericita țeară din ghiarele obstrucțiunii și din starea ex-lex nesuferibilă de pin'aci.

Dar Tisza la început încă s'a arătat de tot curtenitor față de cel cu obstrucțiunea, prin ceea-ce negreșit a încurajat de asemenea pe gălăgioși. Ii-se și impută aceasta acum! A reușit ce e drept contele Tisza a desarma pe Kossuthiști, rămânând în șirul obstrucționistilor numai o mână de oameni: câți-va inexorabili din partida poporală și fracțiunea lui Ugron și Szederkényi, cari duceau lupta mai departe mai ales contra persoanei nesimpatice a ministrului Tisza, cerându-i capul pe tupsie. Cum se esplică această luptă îndreptată contra persoanei lui Tisza? Simplu din motiv confesional. Tisza este nesuferit poporalilor pentru liberalismul său extrem, pentru fanatismul său calvinic, și favorizarea elementelor judeo-francmazon, ear ugroniștilor și aderenților Szederkényi este urgisit pentru ambițiunea sa, orgoliul său ofensător și duplicitatea sa politică.

Ei sunt convinși că Tisza nu este omul, care să fie capabil a scoate carul înglodat în noroi, că nu este destul de maghiar, pentru a pune stavilă pretensiunilor Austriei. Pentru ei prezența contelui Tisza în fruntea guvernului este o rușine pentru țeară, care submină și mai mult autoritatea statului și acum se pregătește a îngropa și parlamentarismul maghiar. După Ugron, care a spus-o în delegațiunii, singurul bărbat, care poate ajuta nava statului la mal, este Széll.

După a noastră părere va fi doară și Tisza tot atât de maghiar, ca și ori-care dintre eroii zilei. Vorba este, că nici Tisza, nici Széll, nici Apponyi nici altul, ba poate nici chiar Kossuth Ferencz n'ar avea curagiul să se împotrivescă fățiș Vienei.

Dar' acum Tisza s'a săturat de debutul prea s'arhăd al opozițiunii demonstrative și s'a decis serios a le astupa gura. Se vede în definitiv silit a recurge la maxima veche: și vis pacem, para bellum.

În scopul acesta a prezentat Sâmbătă proiectul referitor la clotură prin care ar restringe libertatea cuvântului în așa formă, că presidentul să aibă dreptul a închide ori-când după vorbirea a doi oratori discuțiunea punând proiectul simplu la vot. În proiectul său Tisza spune că clotura s'ar introduce numai pe timpul, cât proiectele militare, proiectul de indemnitate și al bugetului așteaptă grabnica rezolvire.

Nu trebuie să spunem, că prin acest pas contele Tisza a îndemnat de nou pe Kossuthiști la rezistență activă. Acum toată opozițiunea formează o tabără. Astfel situațiunea devine și mai încurcată, încât nu putem ști ce să va mai întempla după asta.

Telegrame.

Londra, 7 Martie. Ziarului »Daily Telegraph« i-se telegrafează din Cifu, că Japonezi vor reîncepe cât mai curând asediarea Port-Arthurului. Ei au planul, că numai după cea trecut gerul cel mare vor ocupa orașul Dalni.

Londra, 6 Martie. Lui »Times« i-se anunță din Tokio, că trupele rusești, care se aflau spre Sud dela fluviul Yalu, s'au retras spre Nord în direcția Jalu.

Armata rusă și japoneză.

De curând a apărut la Paris o carte foarte instructivă intitulată: Francezii și aliații la Pe-tși-li, — campania Chinei din 1900, de generalul St. Frey, comandantul forțelor militare franceze din Pe-tși-li.

Găsim în acest volum câte-va pagini care prezintă un mare interes de actualitate, și anume cele în care generalul francez descrie calitățile și defectele soldaților ruși și japonezi care luat parte la campania Chinei. Mersul aliaților spre Peking a fost, pentru ruși și japonezi, un prilej să se cunoască și să se aprecieze. Credem interesant să reproducem câte-va pasagi.

Rușii din corpul expediționar al Chinei, zice generalul Frey, erau niște soldați mari, răbdători și blânzi. Erau cazaci veniți de pe malurile fluviului Amour și din munții de pe lângă lacul Baical. Mai erau și tiraliori recrutați de prin satele Siberiei orientale. Unii, călăreți curajoși, vecinic în sea, cu lancea în sus, gata să se strângă sau să se risipească în galopuri nebune, explorau regiunea, informau statul major, și, ca o cortină mobilă, puneau armata la adăpostul surprizelor și atacurilor fără de veste. Ceialaltii, pedestrași neobosiți, mergeau cu ușurință, cu pușca pe umăr, cu baioneta pusă, peste câmpuri. Une-ori cizmele acestor riguroși prieteni se infundau în pământul umed de pe câmpurile cu orez. Nu le păsa. Când sosea la bivouac, după o lungă și penibilă zi de mers, își regulau pasul, pentru defilare, și mersul lor era așa de regulat, așa de cadentat, ca și când ar fi defilat prin fața „tătucului“ Tarul. Șefii lor surt oameri severi dar cu grije părintească, iubiți de trupă și cari, zi de zi, împart oboșala și nutrimentul cu cel din urmă soldat.

Vorbind despre frica pe care o inspira populației chineze excesele armatei aliaților, generalul Frey zise că, din nefericire, nu era deci justificată:

În adevăr, orașul Tung-Tșeu, pe care înțeleptele măsuri ale șefilor aliați au putut să-l scape cât-va timp de dezastru, nu întârzie să fie jefuit, dărâmat, incendiat, astfel că azi mare parte din acest oraș nu mai este decât o grămadă de ruine.

Constatări generalului Frey sunt confirmate și de Pierre Lotti. Acesta, sosind înaintea porților cetății jefuite, vede mai întâiu pe cazaci, cari încercau caii capturați, sburau în galop, încoace și încolo, „ca neduni scoțând strigăte sălbatice“. Mai înainte, oprindu-se într'un sat, văzuse un grup de pedestrași siberieni făcând foc cu „mobile sculptate“.

Lotti, își resumă astfel imdresiile:

Acest nenorocit „oraș al Purității cerești“ (Tung-Tșeu) a suferit primele ciocniri ale urei de rasă. Mai întâiu a trecut Boxerii. Apoi au venit Japonezii, mici soldați eroici de cari n'asî vrea să zic nimic rău, dar cariucid și distrug ca odinioară armatele barbare. Și mai puțin asî vrea să spun rău de amicii noștri Ruși: dar au trimis aci cazaci din țara Tătărăască, Siberiani pe jumătate Mongoli, oameni admirabili în foc, dar cari și acum înțeleg luptele în mod asiatic...

Introducându-ne la generalul Frey, să vedem ce ne spune asupra oficerului japonez:

Înainte de toate oficerii au un „șic“ ales. Toată campania Chinei au făcut-o în mănuși albe. În toate împrejurările au dat dovadă de o vioiciune și un curagiu admirabil. Dealtfel, dovada calităților lor, le plăceau s'o facă o oare-care „punere în scenă“. De pildă se citează mai multe lupte în cursul cărora oficerii înmănușau, cu țigările în gură, dădeau ordine, în timp ce gloanțele vrăjmașe ucideau împrejurul lor.

Aceasta în ce privește pe oficerii. Eată și pe soldați, pe care generalul Frey i-a văzut la lucru:

...Acești inimoși soldați mici, mergeau spre moarte, sub ochii aliaților, fără a esita, fără a clipi, disprețuind adăposturile pe cari le aveau la îndemână. Ei nu scoteau acele strigăte frenetice de „ura“, cari amesc și pe cei mai fricoși și acopăr șgomotul înpușcăturilor și plângerile murinzilor, nici cu acel elan impetuos, cu acea furie, care, în unele împrejurări, are caracterul și înfățișarea unei adevărate „fugi înainte“, — ci aproape cu răceală, în formațiuni regulate, cu un pas hotărât, abea grăbit, cadentat de un fel de strigăt răgușit, fără mare tărie, fără căldură escesivă: admirabilă pildă rezultatele pe cari le poate da un patriotism fierbinte, ajutat de un remarcabil spirit de corp și de o disciplină riguroasă

În bivouacuri și cantonamente, seara, oficerii stăteau de vorbă. Japonezii declarau sus și tare ambițiunile patriei lor, înținertă și cuceritoare: o superioritate necontestată, în Extremul-Orient, a marinei și a armatei lor.

În campania Chinei pe teren, oficerii, din cari mulți eșiseră din școli militare europenești, nu scăpau nici o ocaziune de a se instrui. Ori de câte-ori Europenii făceau un pod peste un riu, improvisau o ambulanță, regulau serviciul de explorare și de siguranță, un oficer japonez era tot, profitând de tot. Această campanie din China a fost școala de aplicație a armatei japoneze.

În sfârșit, concluziunea generalului Frey, este cât se poate de măgulitoare pentru Japonezii:

O armată care merge la luptă, cu moralul susținut de tradițiunea disprețului de moarte, care numără în sinul său o pleiadă de oficerii remarcabili prin știința personală, fără încetare în căutarea progresului, și pe care o însufletește un spirit de arzător patriotism, își are locul în numărul marilor armate ale lumii.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 7 Martie 1904.

— **Alegere de deputat** în cercul Ilyefalva s'a întâmplat Sâmbătă în 5 Martie. Resultatul este: Candidatul liberal, baronul Szentkereszthy Béla a obținut 600, ear adversarul său Nagy György, candidatul kossuthist 506 voturi. Astfel br. Szentkereszthy a dobândit mandatul cu o majoritate de 94 voturi.

— **Ministrul de justite contra duelului.** Liga contra duelului a trimis o deputațiune la ministrul de justite Plósz, pentru a cere înăsprirea legii penale cu privire la mania duelului. Ministrul a declarat deputațiunii, că cunoaște și dînsul mancitatea legii în privința asta. Promite a mai înăspri dispozițiunea legii cu privire de duel.

— **Moartea maresalului Walderssee.** Conteul Alfred Walderssee, maresal german, despre a cărui boală gravă am făcut nu de mult amintire — după-cum se telefează din Hannover a murit Luni seara după orele 8. Numele lui a devenit cunoscut mai ales pe timpul revoluțiunii boxerilor din China, când el a fost comandantul trupelor aliate ale Europenilor. Eată biografia lui: S'a născut la 1832 în Berlin. Tatăl lui a fost generalul de cavalerie Franz Walderssee. Era de 18 ani, când a intrat la artilerie și de 30, când a fost promovată la gradul de căpitan. În războiul din 1866 s'a distins ca oficer în statul major. După războiu a fost trimis la Paris ca atașat militar, unde a primit rangul de locotenent — colonel. Pe timpul războiului Franco-German a operat ca șeful în statul major al corpului de armată de sub comanda marelui duce de Mecklenburg. În 1888 retrăgându-se maresalul Moltke a fost numit de șeful statului major general.

Era deja om bătrân, când a primit comanda trupelor aliate ale marilor puteri în războiul contra boxerilor. În acest războiu s'a distins nu numai ca general bun, ci și ca mare diplomat. Era om

insurat: a luat în 1874 pe fiica unui arhimi-lionar american, pe *Lee Marie*, ved prîntului *Noer*. Prin legătura aceasta familiară era om cunoscut și popular și în America.

— **Atentat contra unui general.** Se depeșează din Washington: În contra generalului Chaffel, șeful statului major s'a comis în zilele trecute atentat. Un soldat nebun s'a repezit în cabinetul de lucru al generalului și a împușcat de mai multe ori cu revolverul spre el. Spre norocul generalului Chaffee nici un glonț nu l'a nimerit, ci a rănit grav pe doi oficanți. Generalul a sărit la soldat și după o luptă scurtă i-a reușit de a-l lua revolverul și a lega dându-l pe mâna poliției.

— **Baronul Adolf Braun**, consilier de stat și șeful cabinetului împăratului Francisc Iosif I. a murit în Aussee.

— **18 hectolitri vin falsificat.** Județul pentru transgresiuni a judecat azi în afacerea falsificării de vin a bogătanului Oltványi Jozsef care a falsificat 1800 litri de vin. Pedepsa, ce i-s'a dictat este relative prea moale, când ne cugetăm la sentența, ce a adus înainte cu 2 ani tribunalul din Viena în asemenea afacere, pedepsind pe falsificator cu 10.000 fl. Oltványi este pedepsit cu 280 coroane și 15 zile închisoare, ce nu se poate schimba în bani; este obligat a publica sentința pe spesele sale în 4 ziare din Seghedin, și în 2 din capitală.

— **O broșură senzatională despre regicizii sârbi.** În Berlin a apărut o broșură sub titlul: „Sărbătoarea sârbă aniversară de 100 ani și noaptea cruntă dela 11 Ianuarie 1903. Autorul ei este Alexandru Petrovič, fostul șef al biuroului de presă în ministerul afacerilor externe sârb și mare credincios al dinastiei Obrenovici. Știm că acest Petrovič imediat după omorul comis de conjuratorii, a părăsit Sârbia, ca să-și salve viața, stabilindu-se în Germania.

Această broșură nu este fără interes, dar perde din valoarea sa prin ura insatiabilă contra reginului actual, care a privat pe autor de subsistența sa. Unele date însă sunt de mare importanță istorică, mai ales cele privitoare la omorul atât de misterios și necunoscut nici până azi.

Publicăm aci unele părți din această broșură.

Omorul s'a întâmplat în ziua de 11 Iunie des de dimineața. Ucigașii au fost oficerii, cari au jurat credință și fidelitate stăpânului lor, — cari, după-ce au ucis pe domnul și regele lor și pe soția acestuia, mutilându-lă cadavrul, în turbarea lor i-au jăfuit. Această soartă a ajuns și pe Lunievița, dela care oficerii ucigași au furat orologiul, lanțul, inelele și tabachiera de argint, ear după toate aste au scos ochii acestor trei nefericiți. Și acești miserabili ucigași, desbrăcați din știința lor omenească au spart apoi pivnița și camera regelui, petrecându-și cu musică, în vreme ce corpurile reci zăceau naintea lor.

Avacunovici, cel din fruntea guvernului revoluționar are să mulțumească cariera sa primei metrese a fericitului rege Milan. Pe un coleg al său din ministerial revoluționar, care era odată eschis din o școală, de cadeți rusă, regele Alexandru l'a făcut om, ascultând de tatăl său, care a intervenit pentru acest perde vară a și denumit prefect a înșelat trei rînduri de haine dela un croitor din Viena. Un alt membru în regimul revoluționar a fost un spion boem. Aceștia erau persoanele marcante a carnevalului sârb din 11 Iunie.

Despre dinastia Caragiorgieviciilor scrie Petrovič: Cel ce a pregătit dinainte evenimentele singeroase, a fost Petru Caragiorgievici, urmașul aceluia Caragiorgievici, care este considerat ca liberatorul poporului sârb, dar și paricid. Pe Caragiorgie nu-l suferiau între sine Sârbii și-l urau mai mult, și decât Turcii. Acesta sta ani de-a rîndul în fruntea unei bande de lotrii, cari prin jafurile și răpirile lor causeră adevărată panică populațiunii din departamentul Rudnic și Valievo. Păgubașii permanent urmăreau pe hoții, și cu această ocaziune fu Caragiorgievici pușcat tu mâna dreaptă.

Părintele său, care era un țeran de toate zilele, și-a tradat în războiul turco-austriac din 1787 pe propiul său fiu, care era în serviciul Austriei. Când aceasta prinsă veste despre această tradare, a pușcat pe tatăl său. În anul 1817 l-a pușcat apoi pe el cel mai bun amic al său. Adevăratul liberator al Sârbiei a fost Miloș Obrenovici, și nu Caragiorgie cum s'a trimbițat în întreaga lume

In acest fel continuă broșura, nisuindu-se autorul pe fie-care pagină a stărni misericordie pentru dinastia Obrenovici, și ură contra casei domnilor Carageorgievici și regimul actual.

— **Boala sultanului.** Se telegrafează din Constantinopol. Cu ocazia petrecerii Kurban — Bairam din chioșcul Jildiz tuturor, li-a bătut la ochi, că sultanul se vede bolnăvicios, slab. Mergea cu pași nesiguri prin sală, palid, obosit, adinec în gânduri d'abea lua parte la petrecere, ce a ținut numai 2 ore. Se vorbește prin toate părțile, că sultanul s'a îmbolnăvit serios. Mai ales li-au stricat sănătății și de altfel zdruncinate știrile despre rescularea Albanezilor. Afară de aceasta li-au atins neplăcut fuga șefului poliției secrete, care era favoritul sultanului. Din Viena se depeșează, că ambasadora turcească de acolo desminte știrile rele răspândite despre boala sultanului.

— **Directorul suieid.** Directorul magazinei de cereale și lână din Budapesta, Stauber Ignác s'a sinucis în etate de 80 ani din cauza unui morb incurabil, de care era chinat.

— **Earăsi regicizi.** Din București se telegrafează, că în Brăila a fost deținut *Liubomir Nacievici*, unul dintre cei mai mari aderenți a regicizilor sârbi, pentru-că agita prin România, ca conaționali săi să răsbune moartea nefericitului rege Alexandru.

— **Mare incendiu în Lipova.** In noaptea spre Vineri, puțin înainte de miezul nopții, s'urt de clopote și alarma pompierilor și în urmă câte-va explozii groaznice a trezit din somn pe Lipovenii. In șipovnia s'a aprins un magazin de spirt și rachiul al firmei *Róth József*, arzând până la pământ. Impreună cu magazinul a ars tot stabilimentul. Dauna se urcă la 4—500.000 coroane.

— **Pădure arsă.** Pădurea mărginașă cu comuna Ligodz din Bucovina, azi-noapte a ars toată. Dauna trece peste 600.000 coroane. Pădurea era proprietatea baronului Popper.

— **Moarte subită naintea tribunalului.** In sala de pertractare a tribunalului din Seghedin s'a întâmplat un cas tragic. Pertractându-se afacerea de defraudățiune a lui *Schmidt Antal*, fost director al institutului de economii din Haffeld, acesta panându-și repede mâna la inimă, a căzut mort la pământ.

— **Relațiile unei fete de baron cu vizitiul său.** Din Brandenburg aduc zările vestea, că fata cea mai tinără de 17 ani a baronului B. a fost aflată în grajd spânzurată dimpreună cu vizitiul. Fata și-a serbat Vinerea trecută ziua nașterii, când era voioasă și bine dispusă așa că nime nici nu putea presupune că fata să aibă în inima ei idea sinuciderii. Numele cocșului era Jehner, care deja de trei ani a fost în serviciu la baron. Mai nainte de servi la dragoni, unde în tot timpul a avut purtare bună. In ziua nașterii domnișoarei a cereetat pe un amic al său ear până în ziua sinuciderii și-a implinit punctual și conștiincios datorința. Când însă Duminecă baronul îl căuta, nu l'a aflat nici unde. L'a căutat în tot locul, dar fără rezultat. In sfârșit un servitor spune, că în odaia vizitiului a aflat trei epistole, adresate fratelui său din Berlin, mamei sale bolnave în Silesia, și unui prieten al său, pe pat a aflat o sedulă, care confirma presupunerea baronului. In urma asta au cercetat întreg castelul, și așa au dat peste cadavrul fetei și a vizitiului spânzurat în grajd. Doriața lor de a fi înmormențată la un loc nu li-s'a implinit, căci cadavrul fetei a fost depus în cripta familiară, ear vizitiul a fost îngropat în cimiterul nou.

— **Arderea unui magazin din Viena.** Se telegrafează din Viena: Intr'o casă din Werdehion-Gasse a izbucnit un foc, care a distrus toate cele 4 etaje și magazinul cel mare de tot felul de mărfuri, ce era în parter și etajul I. Moarte de om nu s'a întâmplat, ci numai 8 pompieri s'au rănit mai ușor. Paguba e de mai multe sute de mil.

— **„Romanul căsătoriei“** de Leo Tolstoi, tradus în românește de d-na *Luceștia Russu Șirianu*, care a îmbogățit literatura română și cu alte multe traduceri de valoare, din diferiți autori mari, se poate procura la administrația „Tribunei“. Un volum costă 1 coroană, plus 16 fil. porto.

— **Invitaz.** Domniș membrii ai casinei române din Bozovicium, sunt prin aceasta convocati la adunarea generală ordinară, ce se va ține la 21 Martie st. n. 1904 p. a. la 5 ore în localitatea reuniunii.

Obiecte de pertractare:

1. Raportul comitetului.
2. Raportul casarului și bibliotecarului.
3. Darea absolutului.
4. Alegerea biuroului și comitetului.
5. Eventuale propuneri.
6. Inchiderea adunării.

Bozovicium, in 4 Martie 1904.

Ioan Brinzeiu
secretar.

Iuliu Novac
președinte.

— **Durere de stomac. Sgârșiri de stomac, durere greu de stomac, la boale de stomac învechite și împotriva lipset de ape, tit, mijloc sigur. Purgativ sigur, inerția cronică a intestinului gros, la lipsa de scaun purgativ fără dureri, este thea întăritoare de stomac „Centauria“ a farmacistului Kossuth.**

Cutia de probă 1 cor. 20 fil.

Cutia mare . . . 2 cor. — —

In contra tusei, catarului (troahnă) răguș-lei, flegmei și iritațiunigătului este de un efect eminent, **pastilele de pept „Senega.“** Prețul 1 cor. Se pot căpeta în farmacia la *„Maria Fecioară“* a farmacistului *Kossuth Pál*, Arad, piața Boros-Béni Nr. 15.

— **Sămânțe bune.** Cine își iubește grădina și vrea să se bucure de cele mai frumoase flori și legume, să-și cumpere semințe de la furnisorul curței regale *Edmund Mauthner* în Budapesta. Str. Rottenbiler Nr. 33, care trimite gratuit la dorința oricui catalogul ilustrat pe 226 de pagini, și care indică prețurile. Acesta conține pe lângă semințele cele mai excelente, o mulțime de flori și legume interesante și surprinzătoare.

PARTEA LITERARĂ.

ISTORIA VECHIE A ROMÂNILOR.

Observăm că autorul vorbește în acest loc despre origina Goților și despre forma guvernământului lor, apoi a diviziunelor lui, mai apoi istorisește că Chenzerih trecând Dunărea s'a dus până în Asia și din Capadocia, a luat mulți sclavi și s'a reintors în acest pământ (România) aducând jafuri de tot felul și sclavi mulți, între cari erau și creștini și că de atunci, prin acești sclavi au început a se ivi și mulți creștini în România, mai ales printre Goți. Pe atunci în secolul al III-lea au fost aduși și părinții lui Ulfila în România ca sclavi. Creștinii sclavi prin purtarea lor și prin virtuțile lor au atras pe Goți, cari primiră unii din ei modul vieții lor creștine, adică au devenit de fapt creștini prin faptele lor. Alt-fel numai ni se explică persecuțiile săvârșite de Atanarih asupra Coților, căud mulți Goți au suferit martirul mai ales la Gurile Dunărei¹⁾. Tot în acea lucrare sunt pe larg expuse relațiile bisericesti dintre Biserica Capadociei și Daciei, prin acte oficiale, care ni s'au conservat. De asemenea se recunosc martiri ce au suferit în Dacia Traiană și despre care vorbește și Sf. M. Vasilie. Se știe că sora sa era călugăriță probabil în Scythia și se interese să de buna stare a Bisericii părților acestora. Martirul Nichita, serbat la 15 Septembrie în Biserica Ortodoxă, se zice că era Roman de origină. In viețile sfinților, de Aghioritul se zice că era din strălucitul neam al Goților și că și-a luat martirul dincolo de fluviul Dunărei. Filipid spune că probabil era român de origine, și se supără foarte pe Români că nu i-a ridicat un templu măcar; apoi susține că locul martiriului lui Nichita a fost Moldova. Renumitul Metafrast, cel mai însemnat aghiograf, a scris viața acestui martir și se conservă încă în Sf. Munte, în Monastirea Ivisilor. In această viață se spune de Metafrast că era roman. Iată începutul vieții:

¹⁾ Vezi scrierea mea Ulfila.

In zilele acelea fost-au un bărbat senatorial cu numele Nichita²⁾.

Iată în resumat ce ne spune acest istoric la pag. 175 despre rolul ce a jucat Ulfila între Coți, respectiv de creștinarea lor în țerile noastre numite astăzi România:

„Creștinii din Constantinopol știau că creștinii din România de astăzi erau împraștiați și fără episcop și se votează de acia Episcop al Goților Ulfila, părinții lui erau creștini dintre sclavi Goților, pe la mijlocul secolului al IV (335) el era creștin și dintre sclavii aduși din Asia și este hirotonit în Constantinopol Episcop al Goților și vine înlăuntru în România, ca să convertească pe Goți la învățătura lui Christos: In țara Thyringilor (Țara Românească), unde este Rege al Goților Fritigern, ș'a ajuns scopul întreprinderii Ulfila, iar în Țara Victofalilor (Moldova), unde era rege Atanarih și care era și chiar prim rege al Visigoților, înroducându-se religia creștină, a întâmpinat mul de pedici. In sfârșit Atanarih căruia și Fritigern îi era supus, se declară vrăjmaș credinței ceî noi, om care nu cugeta de cât la războiu; iar religia creștină, care inspira pacea și înmormențarea-i displăcea, căci îi era frică ca nu cum-va Goții făcându-se creștini să nu devină răi soldați. Era dar ca turbat contra religiei și pământului României, mai ales a pământului Moldovese, care se uda atunci cu sângele martirilor. Atunci suferi martirul pentru Christos marele Martir Nichita, dintre Goții sau Romani nobili, trăgându-și origina, a cărei amintire o serbează Biserica la 15 ale lunii Septembrie, eum ar beza. Socotești prieteni, că vei găsi o Biserică în România aci zidită pe numele lui Nichita a marelui Martir sau în Moldova? Unde s'ar părea că a suferit martirul Sf. Nichita pentru Christos? In zadar vei căuta că nu vei găsi nicăiri. In adevăr marele martir Nichita a fost martirisat înainte de întoarcerea lui Ulfila din Constantinopol“. Cine voește să cunoască după autorii Bisantini toate peșepțile scriitorilor creștini despre Goți și suferințele lor cum și situația Bisericii Gotice în țările Românilor. caute să consulte scrierea mea intitulată Ulfila, și acolo le va găsi toate pericolele traduse în românește, și își va forma ușor convingerea nestrămutată, că creștinii de pe locurile aceste nu sunt de erii de alaltăeri și că sunt cei mai vechi ori creștini contemporani cu înființarea cel întâi biserici din Asia, după timpul Apostolilor. pe la jumătatea cel mult a secolului al II-lea.

Dacă n'avem dovezi positive scripturistice, tradiția Bisericii însă este toată în favoarea noastră. Indice însă și scripturistice sunt; Astfel dar vechimea Creștinismului de o dată cu creștinii din peninsula balcanică, pe timpul coloniștilor sau a formării acestei regiuni, ca Provinție romană sub Traian chiar. Ideile se răspândește ca fulgerul și dar au putut ușor străbate Dunărea; organizarea Bisericii a mai întârziat. Se va convinge ca și mine prin prin studiu, că proveniența, sămânța și cultivarea Creștinismului pr acele timpuri, cum și raporturile creștinilor de aicea erau mai frecvente, după formarea Bisericii în Dacia Traiană, care a avut mai ales cu Cesaria Capadocia, pentru că venise Creștinismul prin sclavii de acolo, aduși de Goți. Mai sunt convins încă că noi Români am fost de la început ortodoxi și am resistat și Ortodoxism în toate secolile până astăzi.

Dar să revenim la țara noastră.

(Va urma).

„Bis. ortod. Rom.“

Felurimii.

Un trust teatral. In america se vor ridica anul acesta 46 teatre noi, dintre cari 13 la New-York și 32 Chicago, San-Francisco, Pittsburgh etc.

Cheletuelile totale pentru aceste săli de spectacole noi se vor urca la 75 milioane de franci.

Orașul New-York care are deja 42 teatre, va avea pretenția, de îndată ce nouile clădiri vor fi sfârșite, de a poseda „cel mai frumos“ și „cel mai mare teatru din toată lumea.

Primul se va chema New-Amsterdam și va avea 1700 locuri, pe lângă o grădină pe acoperiș unde vor putea lua aer 1000 persoane; al doilea, Doury Lane, va cuprinde 4800 lo-

²⁾ Vezi Nicodim Aghioritul vol. I, pag. 101.

curi dintre cari cele mai scumpe vor costa 4 franci.

Toate aceste săli, afara de 4 vor fi clădite de un mare sindicat, un trust teatral, care a trimis arhitecții și inginerii ca să studieze în Europa ultimele perfecțiuni scenice și tehnice.

Originea cuvântului „siluetă“. Numirea de siluetă (silhouette) pentru chipurile umbroase negre își trage originea dela ministrul francez de finanțe Etienne de Silhuet care a trăit dela anul 1700 și până la 1767. Pela anul 1757 ajunseră în Paris la modă chipurile umbroase și poporul le numi în batjocură à la Silhouette de oare-ce erau negre ca și sufletul ministrului de finanțe și goale ca și visteria statului. La o însemnătate artistică ajunse mania silhuetelor, mai cu seamă prin artistul german Konewka, ale cărui ilustrațiuni a la „Faust“ de Göthe au dobândit o mare celebritate. Astăzi tăietorii de siluete sunt aparițiuni dese în locurile publice unde în schimbul unei mici taxe de oaspeților contururi cu foarfeci.

Un juriu terorizat. Palatul de justiție din orașul Jackson (statul american Kentucky) avea Vinerea trecută o ciudată înfățișare.

Curtea cu jurați avea de judecat pentru asasinat pe membrii a două familii diferite: Corkwille și Marcus, între cari a existat de mult timp o însemnată vendetă.

Juriul era înconjurat de 200 soldați, având menirea de a apăra. Fiecare martor era escortat la bară de 12 soldați înarmați și, după ce-și făcea depoziția tremurând, era însoțit până acasă de milițieni.

Procurorul-general după ce și-a rostit rechizitoriul prin care a cerut ca juriul să dea un verdict de culpabilitate contra celor 2 vinovați ale căror familii însângerează de mult timp orașul, a părăsit sala însoțit de soldați. Jurații au dat un verdict de achitare, de teama rudelor acuzaților.

Ziariștii, însărcinați să facă darea de seamă despre acest proces, au părăsit orașul, tot de trica de a nu fi omorâți.

Un mijloc de a cunoaște firea cuiva. Ziarul francez „Gaulois“ publică părerile unui învățat, asupra cunoașterii firei oamenilor, după modul cuiva de a stringe mâna. O femeie e mai greu de cunoscut după strângerea de mână. Șiretul nu stringe nicădată mâna; îngâmfatul dă numai două degete sau chiar unul singur, după cum e și persoana. Fricosul își dă mâna părăsind-o; îndrăznețul stringe și sgușue mâna; leneșul își lasă degetele să alunee; unii au stringeri de mână umede și moi, cari displac; omul bun, curat la inimă, se cunoaște pe dată după strângerea de mână: plină, hotărâtă și naturală.

Surisurile femeii. Un englez, care are timp de pierdut, a făcut o socoteală, aproximativă bine înțeles, a surisurilor pe cari femeile le fac într'un an a forței dinamice reprezentată din contracțiunile buzelor pe cari ele le fac spre a surde.

După un calcul, o femeie, surizând, desvoltă o forță de a 20-a parte dintr'un cal putere. Și cu o așa de mică forță dinamică femeile ne conduc pe noi, bărbați.

O familie numeroasă. Ziarele din Dresda anunță: Cu mari bucurii a fost bine-cuvîntat un comerciant de aici. Soția sa i-a născut două băieți gemeni. Dela soția sa cea dintâi fericitul comerciant avea 12 copii, iar dela a doua 15. Dintre aceste odrasle 20 se afla în viață, sănătoși.

Artiști și Suverani. Intr'o carte engleză apărută de curind și care cuprinde corespondența diplomatului englez North Peat, găsim următoarele două anecdote frumoase:

Regele Don Louis de Portugalia promisese într'o zi vestitului artist Rossini că-i va trimite o lădiță de vin de Porto care se găsea numai în beciurile regale. Maestrul așteptă, dar vinul nu mai sosea. Rossini, care era așa om ce nu lăsa să piardă așa ușor un dar, mai ales regal, scrisese regelui Portugaliei următoarele rânduri.

„Mi-ați promis, Majestate, vin de Porto, care nu mi-a fost promis. Majestatea Voastră de sigur nu a uitat promisiunea sa, căci Suveranii nu uită nicădată: dar îmi permit a vă aminti,

Sire, că eu sunt bătrîn și că la vîrsta mea nu mai e timp de pierdut.“

În aceeași carte găsim și următoarea anecdotă despre Liszt. Țarul Nicolae îl invitase să cânte. Pe când Liszt împlinea dorința Țarului, acesta se apucă de vorbă cu un aghiotant al său. Liszt atunci încetă imediat cântarea. Țarul întrebându-l ce l'a făcut să tacă, Liszt răspunse:

„Când împăratul vorbește, toți cei-l'alți trebuie să tacă“.

O școală de furat. Tribunalul Conny Const din Londra a osândit Sâmbătă la închisoare pe un anume Alfred Joseph Bucher, în vîrstă de 22 ani, care înșințase o adevărată școală de pick-pockeți.

El recruta băieți slabi și dibaci de 12—13 ani și-i învăța să fure, sub supravegherea lui, portofele și ciasornice. El însuși strîngea adesea public. făcînd exerciții de scamator, pe când nouii lui școlari furau.

Lucrul curios e că celebrul romancier Charles Dickens născocise o școală de furat în faimosul lui roman Olivier Fuist, publicat acum 60 ani, și în care chiar Olivien joacă fără să vrea rolul de elev al miserabilului hoț.

Iată acum romanul transformat în realitate.

Crimă pentru o cafea. Se comunică din Budapesta ziarului „Piccolo della Sera“ din Trieste:

Frantz Hass, portar, în vîrstă de 62 de ani era un om foarte violent, care în 36 ani de căsnicie nu se obicinuisese să-și trateze bine soția. Ea din contră o amenința și o bătea în fie-care zi.

Acum câte-va săptămâni a fost chiar chemat la secție pentru că și amenințase cu revolverul soția, dar a fost pus în libertate, de oare-ce a declarat ea voie numai să-și spăimînte soția.

Alaltă-eri era mai rău dispus ca ori-când; mormăi în tot timpul mesei și când soția îl aduse cafeaua, el o găsi rea și începu să injure.

— Găsește-ți o nevastă care să știe să-ți facă cafea mai bună, îi răspunse imprudenta femeie.

Acesta nu așteptă alt-ceva, luă un revolver de pe o masă și trase foc de două ori. Femeia căzu cu pieptul străbătut de un glonț. Atunci criminalul sări pe fereastră, pe când vecinii soseau în fugă, armați cu bastoane și ciomege, crezînd că au de a face cu vre-o bandă de tâlhari.

Vezînd despre ce e vorba, ei se luară în fugă după el și ajungîndu-l, criminalul trase patru focuri asupra lor, fără însă a atinge pe nici unul.

În cele din urmă ei ajunseră pe fugar, îl culcară jos cu lovituri de ciomege și-l duseră plin de sânge la poliție.

Femeia a murit pe când o duceau la spital

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

N. D. paroch. Iezvin. Cu poșta de azi am primit dela D-V. 8 cor. și am comptat pe 1903 că ați fost în restanță.

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

Prestimate domnule Apotecar!

De unsprezece ani folosesc „Crema Margareta“ a D-Tale și totdeauna gîndesc cu recunoștință la amica mea, care mi-a atras atențiunea asupra ei, căci fața-mi este și acum curată, juvenilă și liberă de sbîrciturile neplăcute, ochi și dinți am sănătoși. Eu totdeauna mă îngrozeam de folosirea de cremă, și numai după o îndelungă capacitate m'am decis să fac o încercare și precum vezi și D-Ta nu mi a părut rău. Primește recunoștința și mulțumita mea și pentru cele trimise mai pe urmă, pe cari le-am primit în ordine și nevătămate.

Rămân cu sinceră recunoștință:

Prónay Dezsőné.

În mîi de casuri a săvîrșit adevărate minuni aparatul dublu electro-magnetic R. B. Nr. 86967 al lui Albert Müller din Budapesta, desp. V., strada Vadász u. 43/K. Și azi suntem în pozițiunea a publica două

acte de mulțumită și recunoștință. sosite inventatorului.

Stimate d-le Müller!

Succesul obținut prin aparatul R. B. Nr. 86967 al D-Voastră este strălucit, căci prin folosința acestui aparat mi-am mîntuit cu desăvîrșire de reuma ce mereu mă chinuia. Primește deci pentru asta mulțumita mea cea mai profundă.

Német-Palánka, la 11 Febr. 1904.

Cu înaltă consid.

F. Lindenschmidt.

Rigurosant în medicină,

care în decurs de un an depune doctoratu dorește cunoștința unei românce frumoase și bogată cu scop de a se căsători.

Răspuns în cât se poate cu fotografie sunt a se adresa redacțiunii „Tribunei“ cu inițialele A. S. Discrețiune pe cuvînt de onoare.

Provincia și afacerea ștofelor.

Este fapt în deosebi cunoscut, că nainte cu 2—3 zile eară a sosit la firma Fischer Simon (edificiul otelului central) o mulțime oribilă de stofe în partea cea mai mare fine engleze de lână pentru haine.

Când Frma lui Fischer a început spre surprinderea tuturor a se ocupa cu articoli de șofă, la început numai publicul local se interesa în măsură mai mare de prăvălia lui Fischer. Acum însă acest interes îl poartă și publicul din provincie, care cercetează foarte des această prăvălie mare.

Vitrinile firmei au o extraordinară atragere asupra publicului preumblător, fiind-că diferitele soiuri de stofe dovedesc, că Fischer Simon poartă o deosebită grijă mai ales de publicul elegant, când a provezut prăvălia sa cu calități moderne, derne, de modă și de primul rang, cari cu drept cuvînt pot fi considerate ca novități ale sezonului.

Stofa pentru un rînd de haine este atât de ieltină, că în chipul acesta ajunge la o haină fină și solidă cu 50% mai ieftin ori-care cumpărător.

Czettel Fülöp

lemnării pentru edificii, parchet

și
magasinul de fabrică

pentru

recvisite de măsur

ARAD, Strada Hunyady Nr. 2.

recomandă materialul în bransa această calitate cea mai bună și pe lângă prețur, de concurență.

Cu distincă stimă:

Walfisch Károly

118 7—15

cond. firmei Czettel Fülöp.

Cumpăr

pentru prețul cel mai mare posibil haine de iarnă și vară de bărbați folosite, mobile pentru dormitoare, refectorii și altfel de mobile. La cerere vin și la case.

Menczer Márton,

ARAD, Petöfi-utca Nr. 7.

151 4—10

Am onoare a aduce la cunoștință onoratu-lui public, că moara mea, provăzută cu scaune conice dimpreună cu ferestrelui meu cu vapor am transformat-o amăsurat cerințelor timpului, așa, că acum sunt în plăcuta pozițiune a face și cea mai fină fărînă.

Recomandînd deci atât moara mea, cât și ferestrelui meu mînat cu vapor, dinpreună cu lemnăria mea în binevoitoarea atențiune a on. public, îmi iau voie totodată a asigura pe onoratul public despre serviciu prompt și conștiințios.

ARAD, Ó-vár-tér (lângă podul peste Murș).

Cu stimă:

Cukor László

Editor și redactor responsabil: Ioan Russu-Șirlianu.

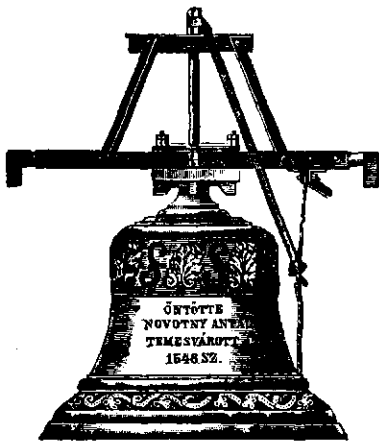
Premiat cu medalia cea mare milenară la expoziția din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și de metal
a lui

Antoniu Novotny

în Timișoara-Fabric.

Se recomandă spre pregătirea clopote-
lor nouă, precum la turnarea de nou a
clopote-lor stricate, mai departe spre facerea
de clopote întregi armonioase, pe lângă
garanție pe mai mulți ani, prevăzute cu
adiustări de fer bătut, construite spre a
le întoarce cu ușurință în ori ce parte îndată
ce clopotele sunt bătute de o latură prin
creș-ce sunt mântuite de creșare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori pre-
miate, cari sunt prevăzute în partea supe-
rioară — ca violina — cu găuri după figura
S și pentru aceea au un ton mai intensiv, mai răsunător, mai limpede, mai
plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu. Știți
că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton unui clopot de 408 klg.
patent după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de
sine stătător, — spre preadiustarea clopote-lor vechi cu adiestrare de fer
bătut, — ca și spre turnarea de toate de metal.

Clopote în greutate de 300 klg. și mai jos se află totdeauna gata
în magazin.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere grătit și franco.

1035 29—52

Cel mai estin isvor de cumpărare
în una din cele mai mari prăvălii
de
Oroloage și giuvaricale
din Arad.

Pentru prețuri ne mai pomenite
se pot căpăta la

Deutsch Izidor,

clasornicar și juvaergiu

Arad, strada Templom.

(Palatul minorității).

Oroloage de aur p. bărbați dela 18 fl. în sus

" " " dame " 12 " " "

" argint " bărbați " 5 " " "

" " " dame " 6 " " "

" oțel și nikel " 2 " " "

Wecker " 1.50 " " "

Oroloage cu pendulă în rate pe lângă
1005 127— aceleași prețuri.

Primește și schimb obiecte de lux,
cumpără pe lângă prețul cel mai înalt
posibil, aur și argint călcat.

— Telefon n-rul 438. —

Am onoarea a aduce la cunoștința
m. on. public, că 1009 84—50

am deschis

Un atelier de tapiserie și înframsetare.

Am îndelungați am lucrat în ateliere
de rangul întâi din Budapesta,
Viena, Berlin, Brüssel și Paris, așa
incât sunt în poziția plăcută de a putea
corespunde tuturor esigențelor mo-
derne.

Primește tot felul de lucrări de
brânșă asta dela cele mai simple
până la cele mai elegante, pe lângă
prețuri moderate.

Primește estin mobilarea de locuințe
în loc și provincă. La mutări primește
transportul mobilelor, precum și repara-
rea și renovarea de mobile și mese
de biliard, pe lângă prețuri estine.

Reiner I. Gyula,

tapister și împodobitor.

■ CROITOR ROMÂN. ■

În atenția publicului
bărbătesc,

Paltoane p. bărbați

potrivite anotimpurilor, pregătesc
din cele mai moderne stoffe
indigene și străine, după croi-
tură de șic pe

lângă prețuri avantajoase.

Rugându-mă pentru spriginul
M. On. Public semnez cu deo-
sebită stimă 81 24—25

NICOLAU IOSIF

croitor bărbătesc,

■ A.R.A.D., Piața Tököly. ■

În localit. cafenelei de odinioară alui Husó.

Să primești zidiri de case de locuit și de închiriat și
de lângă achitare în rate.

În binevoitoarea atențiune celor ce zidesc!

Am onoarea a aduce la cunoștința On. Public. că
am deschis în

Arad, str. Csernovits Péter Nr. 14.

un birou pentru

Întreprinderi de zidire

Primește tot felul de comande și proiecte de zidiri:
case, fabrici, biserici, școli, cripte, școale etc., în
ori ce stil; primește tot felul de reparaturi și ori-ce
transformare și estimare de zidiri pe lângă prețurile
cele mai echitabile.

Fiindu-mi scopul a bine-merita de încrederea On.
public prin praxa-mi îndelungată și cunoștințele-mi spe-
ciale pe lângă prețuri convenabile, — precum și prin
îndeplinirea repede a comandei, apelez prin aceasta la
binevoitorul sprigin al On. public.

Cu stimă:

Kondorossy Kálmán.

Planuri, budgete gratuite.

Indată efect surprinzătoriu!

Nou! **Jahner-Crème fără grăsime.** Nou!
Mai nou product higienic pentru înfrumșetarea și nobilitarea pielii.

Efectul indată fără esemplu consistă prin aceea, cumcă pelea obrazului, prin aceeași ușoară încordare, consistă asemenea unei netezimi de marmor alb și fineță, care acū nici prin un alt mijloc de înfrumșetare nu s'a dobândit.

Un mijloc de înfrumșetare prin însușirea aceasta cum e Jahner.

Crème fără grăsime agitează în tot locul o senzațiune însuflețită. Mai perfect pe terenul pentru îngrigirea înfrumșetării. Nesticăcios! În moment efect.

Pe timpul întrebunțării dispar peste galbene, hube de înferbințări, bubițe, sgrăbunțe și altele pentru necurățirea pielii.

Netezește sbărituri și semn de bubat, acoardă însuși la persoane mai bătrâne o culoare de obraz jună proaspătă și grațioasă; obrazul, grumazul, brațele și mâinile conservă o frumșeță frapantă și o culoare dragostoasă.

Jahner-Crème fără grăsime să poate mai virtos zina cu succes a se întrebunța. Nu conține nici argint viu, nici plumb. 1 tegulă 1 coroană.

Jahner săpun. Acest săpun servește spre conservarea și nobilitarea pielii, este liber de ori-ce aspreală și exercită influința cea mai binefacătoare asupra pielii. La întrebuințarea Jahner-pomadel trebuie mai întâiu să spălăm cu acest săpun, prin ce efectul pomadel se întărează foarte esențial. 1 drb. 60 fileri.

Jahner pudră. Jahner-pudră este nedisputaver non plus ultra a tuturor pudrelor. Este un pudră pentru bai, salon, de toate zilele precum și pentru înfrumșetarea pelei, care are însușirea nu numai de a scoperi, ci este și absolut nesticăcios. Jahner-pudră este un product perfecționat, care în privința bunății și a nepernității este asemenea ori-cărui pudră indigen și din țări externe. Pentru blondine să la rosa s'au alb; pentru brunete (chamois, galbeniu) rosa sau alb. 1 șutulă 1 coroană.

Jahner apă de gură. Cel ce-și spală gura regulat seara și dimineața cu Jahner apă de gură nu va avea nici-când dinți găuroși și delatură durerea de dinți. Nu se poate destul recomanda la carne burețioasă al dinților. Tocmai așa se potrivește la dinți cu rădăcini clătinate. Un mijloc sigur contra cărnii dinților ușor săngeroase. Contra putrezirii cărnii dinților. La dureri de dinți reumatici. Foarte prețioasă este la înlăturarea respirațiunii rău mirositoare. 1 sticlă 1 coroană 40 fileri.

Jahner pasta de dinți. Liber de săpun. Mai toate persoanele cari întrebuințează pasta cu săpun conținătoare, au la marginea dinților o peatră acră cafeniu deschis; carnea dinților e moale și ușor săngeroasă! Este dară a se recomanda tuturor, cari în la valoarea dinților sănătoși și frumoși Jahner pastă de dinți fără săpun. 1 dosă 1 cor.

Jahner pomadă pentru creșterea părului. 1 Tegula 2 coroane.

Jahner esență de păr. Aceasta întărește perii deja clătinați, înalțează în mare măsură creșterea și contribuie hotărât la deplină înlăturare a mătreței din cap. 1 sticlă 1 coroană 60 fileri.

Jahner vapseală de păr. Resultat reușit! Nu descolorează! Culoare naturală a părului! Cel mai nou nesticăcios mijloc care indată după prima întrebuințare recăștigă culoare naturală a părului încărunțit, alb și roșu, precum părul din barbă și sprâncene, după plac brunetă și neagră sau blondină. Aplicarea este foarte simplă și este alăturată în instrucțiunea dată fie-cărui etui. O neisbândă a coloritului după precisa instrucțiune de întrebuințare de sigur nu să întâmplă.

La cumpărare să se spună apriat ce culoare se poștește (negru, brunet sau bël) pentru părul încărunțit. Un carton 4 cor.

Jahner apă blondină. Părul nu prea frumos bël, roșu și brunet să poate în timp foarte scurt bël-auriu colora. Apa blondina este pe deplin nesticăciosă, fluidul e fără culoare și miros, care nu colorează nici pelea, dar nici pănzăturile albe. 1 sticlă 4 coroane.

Părul alb nu să poate cu apa blondina colora. Pentru părul alb se convine numai Jahner vapseală de păr.

MIJLOC DE VINDECĂRE.

Tusă. Bomboane de Dr. Oppolzer. Un mijloc foarte aprobat contra satarrhului a organelor de respirat, contra tusei, răgușelei, contra gâdelării în ghit, catarhului de plămâni, a respirației grele. 1 șutulă 80 fileri.

Fluidul pentru Rheumatism și Gicht a lui Dr. Hoffmann. Un mijloc aprobat încă de mulți ani contra Gichtului, Rheuma, dureri de nervi, Neuralgia, Rheuma, în musculi, Exudate, Ischias, Scărătirea unor membre, înțepenirea musculilor și coardelor chilaviturilor și durerilor din crucea spatelui. 1 sticlă 80.

Pilulele curățitoare de sânge a lui Dr. James. Pilulele acestea curătesc sângele, iritează activitatea mațelor și înalțează mișcarea scaunului, depărtează toate sucurile rele, ferea stricată și rămășițele rămase din alte betșuguri. 1 boiță 80 fileri.

Balsam de Dr. James. Balsamul acesta încălzește ranza și sângele îngreoiat, depărtează acruținea, flegma și ferea superfluă și prin aceasta produce o mistuire proaspătă, prin urmare aduce mistuirea rânzei (stomachului) în mișcare nouă și escită pofta la mâncare și beutură. Balsamul acesta depărtează vânturile, sporește activitatea intestinelor, delătură ridicarea din stomach, amărăciunea, greața de cap și amețiala. 1 sticlă 80 fileri.

Unsoare de rie a prof. Kaposi. Această unsoare se aplică cu bun rezultat nu numai la rie ci și la tot felul de exerescenții a pielii. 1 tegulă 1 coroană.

141 2-16

Comandele să se adreseze la

RUDOLF JAHNER, apotecariu.

Temesvár-Fabric strada principală Nr. 70.

Atelier de edificii și reparatură de mașinării.

Am onoare a aduce la cunoștința On. Public din localitate și jur, că am deschis în

ARAD, strada Szent István Nr. 9,

un atelier de

zidiri și reparatură tehnice și de mașinării.

Primesc ori-ce lucrare în bransa aceasta, lucrări noue și reparatură ș. a., arangiamet de apaducte, delăturarea înfundărilor de closet, pe lângă prețuri ieftine și pe lângă garanță.

Rugând spriginul On. public sunt

cu deosebită stimă:

KISSERNÖ,

Încătar de zidiri și lucrări tehnice.

110 6-15

ARAD, Tipografia Aurel Popovici-Barcian.

Stofe proaspete în deposit

Alegere mare în stofe engleze și franceze

Spre binevoitoarea atențiune!

Subscribul imi permit a anunța cu stîmă P. T. Public din Oravița și jur, că am deschis de mai mulți ani în casa mea proprie vis-à-vis de casa lui Medii un

Atelier pentru haine bărbătești.

Basat pe cunoștințele mele în croit și executare fină ce le-am căștigat în decurs de mai mulți ani în primele ateliere din capitală, pot servi pe On. mușterii cari mă vor onora cu comande cu croiul cel mai nou englez și francez.

Rog în special-cu umihință inteligenta română — și cu considerare la faptul că sunt român — să binevoiască a mă onora cu comandele D lor.

Pentru serviciu promut și efepuire solidă garantează.

Cu toată stîmă: **P. COLARIU**

croitorie engleză și franceză.

ORA VIȚA, în casa proprie, strada principală.

Alegere mare în stofe engleze și franceze

162 1-5

Stofe proaspete în deposit

Diplomă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactor. 1045 86-

ARAD, Strada Tabajdy Károly.

Execută tot felul de

lucrări de compactorie

dela executarea cea mai simplă până la cea mai de lux. — Comandele din loc și proxință se efectuează prompt și punctal. — Lucru bun și solid. Prețuri moderate. Serviciu punctual.

CORNEL TĂMĂȘDAN

negutător de condimente, delicatose și ape minerale

în ARAD

Calea Arhiducei Iosif Numérul 12.

Recomandă depositul său bogat arangeat, unde se poate căpăta: marfă colonială, delicatose, cea mai fină teă din strălăutate, rum, procurate din sursele cele mai renumite, tot felul de ape minerale, vinuri din patrie și strălăutate, șampantie franceză și ungară, cognacuri pe lângă prețurile cele mai echitabile.

— Sămênțe de séménat de ale lui Mauthner.

Pachetare gratuită. La cumpărare cu bun. gata 20/6 rabat.

N-rut Telefonului 419.

158 1-20